

Werkplan 2013 themagroep Infectieziektebestrijding

Auteurs: Mare de Boer, Jim van Steenberg, Nienke Terpstra

Versie: 0.2; 15 oktober 2012

1. Inleiding

De themagroep Infectieziektebestrijding stimuleert en doet onderzoek om het effect van (het werk van GGD'en in de) publieke gezondheid te verbeteren. We streven er naar het onderzoek zoveel mogelijk op de GGD'en zelf te laten plaatsvinden en richten ons bij voorkeur op samenwerking met de GGD'en uit de hele provincie Zuid-Holland.

De themagroep werkt graag samen met themagroepen Infectieziekten van andere Academische Werkplaatsen en met de andere themagroepen binnen de AWPG NZH. Indien mogelijk wordt zoveel mogelijk synergie gezocht met de RAC-projecten in de provincie.

De themagroep bestaat uit een arts en een verpleegkundige per GGD en uit internist-infectiologen en artsen-microbioloog van het Centrum voor Infectieziekten van het LUMC

De themagroep komt twee maal per jaar plenair bijeen om de voortgang van projecten te vernemen (bewaken), nieuwe onderzoeksvragen te verzinnen en uit te denken (innovatie) en te bewerkstelligen dat de resultaten uit eerder onderzoek tot een betere werkwijze leiden (implementatie).

Samenstelling Themagroep Infectieziekten

GGD Den Haag

Riany Brugmans, sociaal-verpleegkundige (Algemene Infectieziektebestrijding)

Kees Dirksen, arts-infectieziektebestrijding i.o. (Algemene infectieziektebestrijding)

Erik Huisman, arts-tuberculosebestrijding (Tuberculosebestrijding)

David Spitaels, arts i.o.-infectieziektebestrijding (SOA-poli)

GGD Hollands Midden

Saskia Beunder, sociaal-verpleegkundige (Infectieziektebestrijding)

Peter ten Ham, arts Maatschappij & Gezondheid (Infectieziektebestrijding)

GGD Zuid Holland-West

Mare de Boer, sociaal-verpleegkundige (Infectieziektebestrijding) (secretaris)

Johan Versteegen, arts Maatschappij & Gezondheid (Infectieziektebestrijding)

LUMC, Centrum voor Infectieziekten

Jaap van Dissel, internist-infectioloog

Louis Kroes, arts-microbioloog

Jim van Steenberg, arts M&G en epidemioloog (voorzitter)

Allard M. Vollaard, internist-infectioloog

Ann Vossen, arts-microbioloog

Leo Visser, internist infectioloog

2. Thema's en onderzoeksprojecten van de werkgroep

2.1. Thema's themagroep Infectieziektebestrijding

Onderzoeken kunnen worden uitgevoerd dankzij subsidies van de AWPG en ZonMw en met behulp van stagiairs. De onderzoeken richten zich op:

- Preventie (technische hygiënezorg, reizigersadvisering en -vaccinatie, SOA-voorlichting)
- Preparedness (voorbereiding op grootschalige problemen)
- Respons (actie om overdracht te stoppen) naar aanleiding van individuele meldingen of meldingen van clusters/outbreaks/epidemieën.

2.2. Lopende onderzoeksprojecten themagroep Infectieziektebestrijding

Een uitgebreide beschrijving is te vinden op www.awpgnzh.nl. Hieronder een korte opsomming.

Preventie

- Op Reis: lang lopende multicentre studie onder reizigers met afweerstoornissen (subsidie ZonMw, en eigen bijdrage GGD Den Haag en LUMC). Loopt door in 2013
- Betere Lyme-preventie voor groenwerkers: inventarisatie van risicofactoren voor tekenbeten bij groenwerkers in de gemeenten van de AWPG-regio en mogelijkheden voor effectieve voorlichting (subsidie Kleine Project AWPG). Komt in 2013 een vervolg, in samenwerking met de Twente Universiteit, om materiaal te ontwikkelen voor laaggeletterden.
- Kwantitatief onderzoek naar de bezoekersaantallen en vindpercentages op de SOA-poli onderscheiden naar geboorteland in Den Haag en Rotterdam (stagiair gezondheids-wetenschappen VU, Rafaella Elias). Er is een vervolg gepland in 2013 om de drie grote steden te vergelijken.
- Onderzoek naar aard en omvang van de antroposofische visie op vaccineren in de AWPG-regio en Nederland en de gevolgen daarvan op de vaccinatiegraad van kinderen. (subsidie Klein Project AWPG NZH; loopt door in 2013)

Preparedness

Verbeteren meldingsprocedures van laboratoria en artsen aan GGD'en. Er is gekeken naar vier meldingsplichtige ziekten:

- Melding van hepatitis B vanaf diagnose in het lab tot aankomst bij GGD (VU-stagiair Timo Bravo)
- Melding van hepatitis A en GGD-actie (stagiair gezondheidswetenschappen VU, Roderick Nooijen)
- Melding van Shigella en GGD-actie (stagiair gezondheidswetenschappen VU, Cristiany Paulo).
- Melding en GGD-actie bij vliegtuigcontacten van influenzapatiënten (stagiair gezondheidswetenschappen VU, Patrick Dvorak)

De onderzoeken zijn in 2011 en 2012 uitgevoerd. De aanbevelingen uit de onderzoeken zullen in 2013 met de betrokken GGD'en in de regio worden besproken en omgezet in suggesties voor betere werkwijze.

Respons

- Ontwikkelproject voor snelle clusterherkenning bij eerste en tweede lijn (huisarts, huisartsenpost, spoedeisende eerste hulp en intensive care) waarbij dagelijks geanonimiseerd data geautomatiseerd naar de GGD worden gestuurd. (ZonMw subsidie Programma Crisisbeheersing, Project ICARES). Loopt door in 2013
- Onderzoek naar barrières bij transmissie beperkende maatregelen door besmettelijke personen en hun omgeving voor mensen die chronisch geïnfecteerd zijn met het hepatitis B virus (stagiair gezondheidswetenschappen VU, Roddy van der Horst). Deze pilot heeft geleid tot een subsidieaanvraag bij ZonMw in het Programma Ethiek en Gezondheid.

3. Werkwijze

3.1. Kiemen-broeden-kweken van onderzoeksprojecten

In de themagroep Infectieziektebestrijding worden 'ruwe' onderzoeksvragen in het werkveld gezocht. Het uiteindelijke doel van deze zoektocht is om deze vragen om te zetten in kwalitatief hoogwaardig onderzoek dat subsidiabel is. Ook heeft de themagroep tot doel het 'evidence-based' handelen in de praktijk te verbeteren. De themagroep kan gezien worden als een 'broedplaats' voor nieuwe onderzoeksvorstellen. Het deel van de 'ruwe onderzoeksvragen' dat (nog) niet geschikt is als onderzoek aanvraag, kan bijvoorbeeld leiden tot verdere uitwerking met behulp van onderzoeksstages van studenten. Een andere uitkomst kan zijn dat er een nieuw nascholingsprogramma wordt opgezet, als uit literatuurstudies blijkt dat er al voldoende 'evidence' voor handen is. De onderwerpen voor onderzoeksaanvragen of interventies tot verbetering van het 'evidence-based' werken, waarvan participatie van de AWP gewenst is, worden, op voorstel van de themagroepcoördinator, in de stuurgroep getoetst en vastgesteld.

3.2. Activiteiten

De themagroep schrijft subsidiabele vraaggestuurde onderzoeksaanvragen en legt deze voor aan de stuurgroep van de AWPG NZH. Naast onderzoeksaanvragen, ontwikkelt de themagroep voorstellen voor nascholing. Een andere belangrijke activiteit van de themagroep is communicatie over de werkzaamheden van de AWPG NZH naar het werkveld van infectieziektenbestrijding in de regio NZH, in Nederland en eventueel internationaal. Hiervoor draagt de themagroep bij aan de nieuwsbrief van de AWPG NZH en zorgt de themagroep ervoor dat de informatie op de website www.awpgnzh.nl up-to-date is.

4. Training en opleiding

[Invullen wat de themagroep IZB evt. doet op dit vlak]

5. Communicatie en implementatie

[Invullen wat de themagroep IZB doet op dit vlak]

6. Terugblik (2011-)2012

6.1. Themagroep.

De themagroep heeft twee maal onderzoeksplannen besproken, bijgestuurd, bevindingen uitgewisseld, en nieuwe plannen gesmeed.

6.2. Onderzoeksplannen

De lopende en afgeronde onderzoeken staan beschreven in 2.2

6.3 Training en opleiding

- Onderwijs Geneeskunde LUMC
GGD-artsen (JV, JB, HB, AD, DZ) verzorgen Werkgroepen JGZ en IZB blok M&G
GGD-artsen (AD, JEvS) verzorgen colleges in de blokken M*G en VIP
- Stages op GGD'en
Het oude curriculum voor aio's medische microbiologie bevatte een kennismakingsstage op de GGD. In 2011 hebben drie aio's een kennismakingsstage gevolgd.
- Public health stage aio's medische microbiologie
Het nieuwe curriculum (2012) voor aio's medische microbiologie bevat twee maanden een (onderzoeks)project op het gebied van public health. In deze twee maanden legt de aioMM ook bezoekjes af aan de eigen GGD.
In 2012 zijn twee projecten gestart: a). inventarisatie van gonorrhoe diagnostiek bij inwoners in Den Haag; b). Identificatie en analyse van inzendingen voor bof-diagnostiek en waarde van de microbiologische testen.
- Co-assistentenschappen op de GGD
Op de GGD DH worden jaarlijks 15 studenten begeleid in het kader van hun co-assistentenschap sociale geneeskunde. Daarin neemt de infectieziektebestrijding een prominente plaats in.
- De GGD DH verzorgt een lezing voor de Masterclass infectieziektepreventie (dec. 2012)
Training voor verpleegkundigen, doktersassistenten, leerlingen en docenten
- Langdurige stage op de GGD
Een student van de Vrije Universiteit International Public Health heeft het kader van zijn master stage gelopen bij de GGD Den Haag. Hij heeft onderzoek gedaan onder Hagenaars van Turkse afkomst die chronisch geïnfecteerd zijn met het hepatitis B virus.

6.4 Communicatie en implementatie

7. Plannen 2013

7.1. Themagroep

Er zullen weer twee plenaire bijeenkomsten plaats vinden van de Themagroep waarin de leden van de themagroep kiemen, broeden en kweken van onderzoekvoorstellen, en waarin voorstellen worden geformuleerd voor implementatie van de aanbevelingen uit eerder onderzoek.

7.2. Onderzoeksplannen

Preventie

- Voortgang Op Reis;
nieuw multicentre onderzoek Reizigers (voorgenomen aanvraag ZonMw Infectieziekten/Zoönosen)
- Voortgang RESPONS: een multicentre postvaccinatie-onderzoek gericht op het vinden van evidence voor de beste vervolgsérie voor low- en non-responders op een eerste serie hepatitis B vaccinaties. Samenwerking Academische Werkplaatsen Limburg (CaPHRI), Nijmegen (AMPHI) en Leiden (AWPG NZH)
- Effect van betere hygiëne op kinderboerderijen op uitsleep van (resistentie) micro-organismen. (Voorgenomen aanvraag Klein Project AWPG en RAC-projectgelden)
- Analyse bezoekersaantallen SOA-poli's in de drie grote steden naar land van herkomst, en determinanten voor gevonden verschillen (stagiair)
- Aard en omvang van antroposofische visie op vaccineren, de gevolgen daarvan op de vaccinatiestatus in de regio AWPG NZH, en de belangrijkste determinanten van antroposofische ouders om al dan niet voor RVP-vaccinaties te kiezen (subsidie Klein Project AWPG)

Preparedness

- Tijdigheid/volledigheid
Voortgang wacht op publicaties van reeds verricht onderzoek.

Respons

- Voortgang ICARES;
uitbreiding naar verbeteren individuele diagnostiek in de eerste lijn, voorgenomen aanvraag ZonMw Programma Infectieziekten/Zoönosen.
- Uitbreiding stigma-onderzoek (aanvraag ZonMw Programma Ethiek en Gezondheid)
- Opzetten en evalueren outbreak-management in eerste lijn: verpleeg- en verzorgingshuizen.

7.3 Training en opleiding

- Onderwijs geneeskunde LUMC
- Stages op GGD'en
- Public health stage aio's medische microbiologie

7.4 Communicatie en implementatie

- Bijdrage van themagroep IZB aan AWPG NZH symposium op 22 januari 2013